

Akta Miasta Grodziska Mazowieckiego (Sygn. 36), 1869-1950
Selected records of the City Grodzisk Mazowiecki
RG-15.386

United States Holocaust Memorial Museum Archives
100 Raoul Wallenberg Place SW
Washington, DC 20024-2126
Tel. (202) 479-9717
e-mail: reference@ushmm.org

Descriptive summary

Title: Akta Miasta Grodziska Mazowieckiego (Sygn. 36), 1869-1950
Selected records of the City Grodzisk Mazowiecki

Dates: 1930-1950

Accession number: 2015.117.1

Creator: Urząd Miejski w Grodzisku Mazowieckim

Extent: 1,254 digital images

Repository: United States Holocaust Memorial Museum Archives, 100 Raoul Wallenberg Place SW,
Washington, DC 20024-2126

Languages: Polish

Scope and content of collection

Consists of ordinances of German authorities, registers of physicians and Jews obligated for forced labor; files of the Commissioner's Administration of Jewish Properties, the resettlement of Jews to the "Jewish Housing Quarter", and personal files of Jewish municipal workers, including Bernard Kampelmacher, who later was a member of "Oneg Szabat" (The Ringelblum Archives).

Administrative Information

Restrictions on access: No restrictions on access.

Restrictions on reproduction and use: Reproduction of more than 100 pages of copies of documents for researchers or other institutions requires a written permission of the General Director of the State Archives of the Republic of Poland. Publication of more than 10 complete documents in an individual work requires the written authorization of the General Director. The Museum may not publish any archival material obtained from the General Director, including specific archives under his control, on the Internet, the World Wide Web, or any other publicly accessible on-line

network without the written permission of the General Director. Citation of the materials in any publication must refer to the Museum and the Polish State Archives and must include the name of the archival group and catalogue number of the originals.

Preferred citation: Preferred citation for USHMM archival collections; consult the USHMM website for guidance.

Acquisition information: Source of acquisition is the Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Poland, Sygn. 36. The United States Holocaust Memorial Museum Archives received the filmed collection via the United States Holocaust Memorial Museum International Archival Programs Division in 2015.

Existence and location of originals: Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Grodzisku Mazowieckim

Processing history: Processed by Aleksandra Borecka, 2015.

System of arrangement

Arranged in three series: 1. Ordinances of German authorities and the City registers of Jews; 2. Correspondence and files related to Jewish properties; 3. Personal files of Jewish municipal workers.

Indexing terms

Kampelmacher, Bernard.
Urząd Miejski w Grodzisku Mazowieckim.
World War, 1939-1945--Atrocities--Poland--Grodzisk Mazowiecki.
Jews--Poland--Grodzisk Mazowiecki--History--20th century.
Polish people--Poland--Grodzisk Mazowiecki--History--20th century.
Jewish property--Poland--Grodzisk Mazowiecki-Registers.
Physici
Grodzisk Mazowiecki (Poland)
Poland--Economic conditions--20th century.
Poland--History--Occupation, 1939-1944.
Correspondence.
Registers.

CONTAINER LIST

Materiały dotyczą następujących zagadnień:

- rozporządzenia władz niemieckich
- wykaz lekarzy w Grodzisku Mazowieckim
- akta Komisarzycznego Zarządu Nieruchomościami Żydowskimi
- sprawa przesiedlenia Żydów do "żydowskiej dzielnicy mieszkaniowej" czyli getta
- wykazy Żydów zobowiązanych do pracy przymusowej

- teczki personalne Żydów – pracowników miejskich, w tym Bernarda Kampelmachera (teczki 251 i 484), który w późniejszym okresie przebywał w getcie warszawskim i był członkiem „Oneg Szabat” (Archiwum Ringelbluma)

Sygnatura:	Opis:
164	<p>Niemieckie rozporządzenia (np. o zakazie uboju rytualnego) i wykazy 1939-1943 (np. wykaz lekarzy z Grodziska, w tym również: Globus - Sochaczewer Anna, dentystka, ur. 12.11.1899, ul.11 Listopada 41; Goldstaub - Rotman Chawa, dentystka, ur. 28.09.1903, ul. Pilsudskiego 14)</p> <p>Kart 301, stan dobry, luźne</p>
165	<p>Rozporządzenie dot. wychodźstwa żydowskiego z okręgu Sochaczew - Blonie, z 31.01.1941 r.</p> <p>Kart 2, stan dobry</p>
171	<p>Ogłoszenie o wyznaczeniu z dniem 1.12.1940 Komisarycznego Zarządu Nieruchomościami Żydowskimi</p> <p>Kart 1, lekko zniszczone</p>
173	<p>Ogłoszenie o nakazie przeniesienia się Żydów do żydowskich dzielnic mieszkaniowych w dużych miastach. Data realizacji zarządzenia 16.11.1942</p> <p>Kart 1</p>
183	<p>Między innymi: Strona 1 - 18 Imienny wykaz Żydów przeznaczonych do prac przymusowych w Grodzisku Mazowieckim, przekazany 13.04.1940 przez Radę Najstarszych Żydów Strona 33 Rozkaz urzędowy do Rad Żydowskich dotyczący spisania oraz stawiania się wyznaczonych przez Rady Żydów do prac przymusowych. Wydany 20.01.1940 przez Kruegera, Wyzszego Dowodcy SS i Policji przy sztabie Generalnego Gubernatora Strony 45 – 95 Spis Żydów Grodziskich, w sumie 3160 osób Kart 95</p>
184	<p>Teczka zatytułowana SPRAWY ŻYDOWSKIE. Zawiera m.in. obszerna korespondencje między burmistrzem miasta a Zarządem Komisarycznym Nieruchomościami Żydowskimi. Strona 49: List w sprawie przesłania przez zarząd Grodziska do Zarządu Okręgu Warszawskiego ksiąg, akt i rejestrow dawnej Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Grodzisku. Strona 71: Niemiecki rozkaz opuszczenia powiatu Sochaczew Blonie przez Żydów, wydany 19.07.1941.</p> <p>Kart 94, poszyt, stan dobry</p>
251	<p>Dotyczy nieruchomości Bernarda Kampelmachera przy ul. Wólczyńska 16a (hip. G. 16). Zawiera protokół przekazania nieruchomości Zarządowi Komisarycznemu, wezwania do zapłaty rachunków i opis stanu budynku oraz wyceny nieruchomości.</p>

	Patrz sygnatura: 484 k. 31, luzne, stan dobry.
252	Dotyczy nieruchomości Jankiela Icka Goldfarba przy ul. Krasniczej 10 (hip. G. 103). k. 27, luzne, stan dobry
253	Nakazy płatnicze. Protokół przejęcia domu Chai Mariem Altman, położonego przy ul. B. Joselewicza 3 (hip. 85) przez Komisaryczny Zarząd. k. 107, luzne, stan dobry.
254	Dotyczy nieruchomości Lejzora Mordki Lachmana przy ul. B. Limanowskiego 23 (hip. G 117) k. 49, luzne, stan dobry.
255	Dotyczy nieruchomości Ity Fogel i Moszka Laufera przy ul. Beliny Prazmowskiego (Krasnicza) 6 (hip. G. 43). k. 48, luzne, stan dobry.
256	Dotyczy nieruchomości Berka Gelbarda przy Pl. Legionów 17 (hip. G. 45). k. 49, luzne, stan dobry.
403	Korespondencja, Strona 11: Pismo Burmistrza miasta Grodziska Mazowieckiego do Starostwa z dn. 17.07.48: "Ludności żydowskiej w Grodzisku Maz. prawie, że nie ma. Z trudem ustalono, że Komitet Żydów Polskich w Pruszkowie ul. Stalowa 10 rozciąga swą działalność na m. Grodziska Mazow." Strona 13: Pismo ze Starostwa do Burmistrza z prośbą o dostarczenie danych względnie adresu informatora. Na arkuszu adres i personalia dopisane ołówkiem: "zapytać p. z Wilnerów Rożycka DoremBUS 11 Listopada 18". Kart 54
457	Teczka personalna pracowników miejskich: Mindla Czerwonek; ur. 20.03.1907 w Grodzisku; córka Ojzera i Miriam z Zymanów. Ukończyła "dwuletnie seminarium ochraniarskie Dory Fejgin - Luriowej, W-wa, ul. Grzybowska 2" (chodzi o ochronki). Była kierowniczką przedszkola w Grodzisku w latach 1930 - 32. Kart 70, luzne, stan dobry, okładka oryginalna
466	Teczka personalna pracowników miejskich: Chaja Gothard; ur. 7.04.1907 w Grodzisku; córka Joska i Dwojry Lai z Zilbersztejnów. Po kursie w seminarium Dory Fejgin – Luriowej (jak Mindla Czerwonek). Wychowawczyni w grodziskim przedszkolu od 1930 - do 1932. Kart 38 luzne, stan dobry, okładka oryginalna.
484	Teczka personalna pracowników miejskich: Bernard Kampelmacher ur. 20.05.1889 w Grodzisku. W 1933 już miał już 23 – letnie doświadczenie w pracy pedagogicznej, wykładał arytmetykę handlową i korespondencję polską. Nauczyciel w Publicznej Szkole Doksztalcania Zawodowego w Grodzisku od 1.09.1931 do 15.08.1933. Kierownik Publicznej Szkoły Powszechnej w Grodzisku, prawdopodobnie od roku szkolnego 1932/33 na pewno do roku 1937 (z tego roku pochodzą ostatnie akta).

	Patrz sygnatura: 251 k. 10, luzne, stan dobry, okładka oryginalna.
--	---